

SVENSKT NÄRINGSLIV

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
Enheten för mervärdesskatt och
punktskatter
Christophe Keller

Vår referens/dnr:
2021-202

Er referens/dnr:
Fi2021/04051

2022-01-26

Remiss av promemorian BNP-indexering av skatterna på kemikalier i viss elektronik och på avfallsförbränning

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerad promemoria och avstyrker förslaget i enlighet med vad som anges nedan.

Sammanfattning av synpunkter

- Svenskt Näringsliv avstyrker förslaget om att införa en årlig överindexering, med två procentenheter utöver KPI avseende elektronikskatten och avfallsförbränningskatten, istället för den sedvanliga uppräkningsen på enbart KPI.
- Den föreslagna överindexeringen innebär på 20 års sikt en 50 procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat några nya beslut.
- Både elektronikskatten och avfallsförbränningskatten infördes med miljömotiv, men vid utvärdering har det visat sig att skatterna inte har avsedd styreffekt på miljön.
- Såväl miljö som välfärd är för viktiga för att beslut ska tas utan tillräcklig analys av och hänsyn till lämpligheten och effektiviteten hos olika styrmedel.
- Att införa en överindexering av skatter, som inte fyller sin funktion som miljöstyrmedel, är fel väg framåt om syftet är att hjälpa miljön och inte försvaga konkurrenskraften för företag.

Grunder för förslaget

I promemorian föreslås att det ska införas en årlig BNP-uppräkning avseende elektronikskatten¹ och avfallsförbränningskatten. BNP-uppräkningsen, nedan benämnd överindexering, innebär att de aktuella skatterna, utöver den sedvanliga

---

¹ Skatten på kemikalier i viss elektronik

KPI²-uppräknningen, årligen ska uppräknas med ytterligare två procentenheter till förändringen av KPI.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 22 november 2022. Det innebär att de föreslagna ändringarna kommer att tillämpas när regeringen i november 2022 omräknar de skattebelopp som ska gälla för år 2023.

Synpunkter

Allmänna synpunkter

Svenskt Näringsliv avstyrker införande av en överindexering med en årlig uppräkning med två procentenheter utöver KPI istället för den sedvanliga uppräknningen på enbart KPI. Överindexeringen innebär på 20 års sikt en 50 procentig höjning av skatterna utan att riksdagen fattat några nya beslut.

En förutsättning för all framgångsrik klimat- och miljöpolitik är att den inte slår mot konkurrenskraften eller underminerar stödet för den. Svenskt Näringsliv vill understryka klimat- och miljöfrågans betydelse, vikten av att säkerställa en hållbar utveckling samt att politiken behöver vara effektiv för att stödja dessa mål.

Såväl miljö som välfärd är för viktiga för att beslut ska tas utan tillräcklig analys av och hänsyn till lämpligheten och effektiviteten hos olika styrmedel. En utgångspunkt i miljöpolitik bör vara att använda effektiva styrmedel som har en verklig effekt på miljön. Skatt är ett av flera styrmedel och det är viktigt att använda det mest ändamålsenliga verktyget i verktygslådan för ett visst givet miljöproblem. Att klä fiskala skatter i miljöargument riskerar att undergräva förtroendet för både skatteinstrumentet och politiken, och det gynnar inte heller miljön. Den politiska diskussionen och riktningen gällande miljöskatter måste bygga mer på vetenskap och mindre på önsketänkande och symbolpolitik.

Myndigheternas utvärderingar av de aktuella skatterna, som införts med miljömotiv, har visat att skatterna inte har avsedd styreffekt på miljön. Att införa en överindexering av skatter, som inte fyller sin funktion som miljöstyrmedel, är fel väg framåt om syftet är att hjälpa miljön och inte försvaga konkurrenskraften för företag i Sverige.

Elektronikskatten

Svenskt Näringsliv stödjer regeringens ambitioner att minska spridningen av farliga kemikalier, men kan konstatera att den nuvarande elektronikskatten inte bidrar till att uppfylla de miljömål som angavs vid införandet av skatten.³

---

² Konsumentprisindex.

³ Se bl.a. professor Runar Brännlunds rapport "Greenwash? En analys av svenska miljöskatters effektivitet" (2018).

Svenskt Näringsliv är fortsatt av den uppfattningen att elektronikskatten aldrig borde ha införts och att den bör avskaffas.⁴ Skatten infördes med miljöargument men den eventuella miljönyttan är tveksam och den har påtagliga negativa effekter för företag i Sverige i form av bl.a. ökad administration.

I den granskning av elektronikskatten som Skatteverket och Kemikalieinspektionen, KEMI, genomfört på uppdrag av regeringen, bekräftas de brister som näringslivet framfört avseende skatten. I sin rapport⁵ konstaterar myndigheterna att skatten inte haft avsedd effekt avseende syftet med lagen att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö och på så vis skydda människors hälsa. Myndigheterna konstaterar i sin granskning att skatten är svår att administrera, både för företag och myndigheter. Som en del av regeringsuppdraget har KEMI och Skatteverket tagit fram en rapport⁶ med förslag på ändringar av skattens konstruktion och ändringar som ska förenkla administrationen för skattskyldiga och myndigheter.

Om skatten bibehålls, bör arbetet omedelbart startas med att justera lagen på det sätt Kemikalieinspektionen och Skatteverket föreslår i sin utredning och som utvecklats i en gemensam branschposition, så att lagen får avsedd effekt utifrån dess syfte. De föreslagna förändringarna framgår av bifogad bilaga och innehåller bl.a. följande:

- Om skatten behålls måste företag kunna erhålla 100 procents avdrag om angivna beskattningsbara kemikalier inte finns i produkterna.
- Att definitionen om flamskyddsmedel är additivt eller reaktivt tillsatt måste tas bort då det inte har någon koppling till ämnets inneboende hälso- eller miljöegenskaper.

---

⁴Se Svenskt Näringslivs tidigare remissvar avseende elektronikskatten från den 18 juni 2015, den 28 april 2016, den 16 april 2018 och den 6 mars 2019:
https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/remissvar-71-2015pdf_621324.html/BINARY/Remissvar%2071-2015.pdf
https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/remissvar-68-2016pdf_647259.html/BINARY/Remissvar%2068-2016.pdf
https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/vissa-kontrollfragor-och-andra-fragor-pa-punktsskatteområdet_697205.html
https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/5zm3p6_svenskt-naringsliv_remisvar_hojd-energiskatt-och-koldioxidskatt_1132519.html/Svenskt+Naringsliv_remisvar_Hjd+energiskatt+och+koldioxidskatt+att+p+brnslen+vid+viss+anvndning+samt+hjd+skatt+p+kemikalier+i+viss+elektronik_190306.pdf

⁵ Utvärdering av skatten på kemikalieskatt i viss elektronik. Redovisning av regeringsuppdrag Fi2019/04008/S2 från den 1 oktober 2020.
<https://www.skatteverket.se/download/18.569165a01749e7ae789e3d/1603192562327/Utv%C3%A4rdering%20av%20kemikalieskatten%20inkl%20engelsk%20sammanfattning.pdf>

⁶ Utvärdering av skatten på kemikalieskatt i viss elektronik, del 2. Redovisning av regeringsuppdrag Fi2019/04008/S2 från den 17 maj 2021.
<https://www.skatteverket.se/download/18.3016b5d91791bf546791837/1621318436048/Utv%C3%A4rdering%20av%20skatten%20p%C3%A5%20kemikalier%20i%20viss%20elektronik%20del%202.pdf>

Det bör noteras att tidigare höjningar av skatten har inte gjort skatten mer ändamålsenlig. Exempelvis genomfördes en höjning på mer än 30 procent i augusti 2019.⁷ Den uteblivna miljöeffekten av tidigare höjningar av skatten visar att det aktuella förslaget om en årlig överindexering är fel väg framåt om syftet är att göra skatten mer ändamålsenlig i förhållande till lagens syfte.

Avfallsförbränningskatten

Svenskt Näringsliv delar Förbränningskatteutredningens (SOU 2017:83) uppfattning att avfallsförbränningskatten inte är ett ändamålsenligt miljöstyrmedel.⁸

Att skatten inte är ett ändamålsenligt miljöstyrmedel styrks av den utvärdering av förbränningskatten som Skatteverket har gjort på uppdrag av regeringen. I sin utredningsrapport bekräftar Skatteverket Förbränningskatteutredningens farhågor att avfallsförbränningskatten inte är miljöstyrande.⁹

Mot bakgrund av att det har konstaterats att avfallsförbränningskatten inte fyller sin funktion som en miljöskatt, vore det ändamålsenligt att avskaffa skatten i nuvarande utformning. Det finns inga rationella miljömotiv för att behålla miljöskatter som inte har avsedd styreffekt på miljön. Den föreslagna årliga överindexeringen av skatten ökar kostnaderna för företag som arbetar med återvinning och det är inte motiverat när skatten inte fyller sin funktion som miljöskatt.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Robert Lönn

Bilaga: Näringslivets gemensamma position kring skatten på elektronik.

⁷ Skatten på vitvaror höjdes från 8 kr/kg till 11 kr/kg, skatten på övrig elektronik höjdes från 122 kr/kg till 160 kr/kg och det maximala skattebeloppet per vara höjdes från 327 kr till 440 kr.

⁸ Svenskt Näringslivs remissvar avseende betänkandet Brännheta skatter! Bör avfallsförbränning och utsläpp av kväveoxid från energiproduktion beskattas (SOU 2017:83). https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/cwu44j_remissvar-160-2018pdf_1128805.html/Remissvar+160-2018.pdf

⁹ Skatteverkets rapport "Utvärdering av avfallsförbränningskatten" från den 1 oktober 2021 med diarienummer 8-861014. https://www.svensktnaringsliv.se/material/remissvar/cwu44j_remissvar-160-2018pdf_1128805.html/Remissvar+160-2018.pdf
<https://www.skatteverket.se/download/18.96cca41179bad4b1aa991d/1633068526576/Utv%C3%A4rdering%20av%20avfallsf%C3%B6rbr%C3%A4nningsskatten.pdf>

Näringslivets gemensamma position kring skatten på elektronik

Vi delar regeringens ambition om att minska användningen av farliga kemikalier i människors hemmiljö och att stimulera producenter att använda mer miljövänliga alternativa kemikalier i sina produkter. Kemikalieinspektionen (KEMI) och Skatteverket har dock i sin [utredning](#)¹ visat att den svenska skatten inte uppnått miljömålen då den i stort inte förändrat användningen av flamskyddsmedel i elektronik, att den inte är kostnadseffektiv, att den ökat priserna för konsumenter och att den är administrativt betungande för företagen.

Den svenska skatten på elektronik är ett ineffektivt sätt att försöka få en global industri att ställa om tillverknings av produkter för ett mindre lands konsumtion. Eftersom de produkter som omfattas av den svenska skatten på elektronik tillverkas och säljs på global nivå anser vi att arbetet med att minska farliga ämnen i dessa hanteras bäst på EU-nivå. Exempel på sådant framgångsrikt arbete är arbetet inom ramen för REACH och RoHS och inte minst senast i arbetet med förbud av PFAS-ämnen där bl.a. Sverige varit drivande.

Vi kan också konstatera att det i princip inte förekommer någon uppföljning och kontroll från myndigheterna om vilka kemikalier som faktiskt återfinns i produkterna. I flera fall deklarerar företagen full skatt eftersom reglerna är så komplicerade, svåra att själva mäta och då det finns en osäkerhet kring hur och om myndigheterna kontrollerar. Sannolikt förekommer även fall där företag felaktigt deklarerat reducerad skatt, omedvetet eller medvetet, men som ändå inte lett till några konsekvenser pga. svårigheten att utföra efterlevnadskontroll med kemikalietest. Detta beror i huvudsak på skattens nuvarande differentiering mellan additivt och reaktivt tillsatta kemikalier, men även pga. bristande resurser och begränsad myndighetsaktivitet med efterlevandekontroll. Sammantaget snedvrider detta konkurrensen och ger en felaktig bild av hur, eller ens om, skatten har en positiv miljöpåverkan.

Regeringens ambition om att Sverige bör gå före och vara drivande för att minska miljöfarliga och skadliga kemikalier uppnås därför inte, då Sverige är det enda landet med denna metod för att skynda på substitutionen av oönskade kemikalier.

- **Givet detta anser vi att skatten måste avskaffas.** Avsikten med en miljöskatt måste vara att driva förändring mot miljömål, inte generera kontinuerliga inkomster till staten.

I sammanhanget är det viktigt att poängtera att regeringen nyligen valt att dra tillbaka förslaget om att införa skatt på kemikalier i kläder och skor, vilket har många likheter med skatten på elektronik. Regeringen ser praktiska problem, bl.a. med hänvisning till svårigheter kring privatimport från länder utanför EU och strukturomvandling av sektorn. Branschorganisationerna för kläder och skor har framfört samma argument som vi mot ett införande och vi förväntar oss att politiken snarast beaktar dessa argument även för vår bransch.

Om skatten trots allt behålls anser vi att följande förändringar måste genomföras för att mer ändamålsenligt möta syftet med skatten:

- **Företag ska kunna erhålla 100 % avdrag om man inte har angivna beskattningsbara kemikalier i produkterna.** Vi delar myndigheternas vilja att öka incitamenten till omställning. Vi har dock svårt att förstå förslaget att bara öka avdragsmöjligheterna från nuvarande 90 % till 95 %, vilket innebär att man fortsätter beskatta produkter även om samtliga kemikalier som skatten fokuserar på inte finns i produkterna. En grundläggande princip för en skatt

---

¹ Utvärdering av skatten på kemikalier i viss elektronik, del 2, Dnr: 8-262570

som införs med miljöargument måste vara att endast beskatta de produkter som innehåller de oönskade kemikalierna.

Möjligheten till fullt avdrag innebär inte att företag kan bortse från skyldigheten att deklarerera skatten. Vi menar att möjligheten till fullt skatteavdrag har ett viktigt signalvärde och ökar incitamenten för substitution till mindre miljöfarliga kemikalier i enlighet med skattens syfte.

- **Definitionen om huruvida flamskyddsmedlet är tillsatt reaktivt eller additivt måste tas bort** då det inte har någon koppling till ämnets inneboende hälso- eller miljöegenskaper. Därtill bör endast halogenerade substanser (dvs med klor och brom) beskattas. Detta är fundamentalt för att kunna utöva effektiv efterlevnadskontroll genom kemikalietest av produkter, samt minska den administrativa bördan för skatten. Om definitionen kring reaktivt och additivt tas bort är det nödvändigt att fosforbaserade eller andra icke önskvärda ämnen inte beskattas, åtminstone inte initialt. Detta är viktigt för att skapa ett incitament för förändringsarbete inom industrin. I framtiden, om och när omställning från klor- och brombaserade flamskyddsmedel har skett, kan man undersöka om man även behöver beskatta framtida kemikalier och flamskyddsmedel, t.ex. baserade på fosfor för att ta nästa steg. För att minimera risken för falsk substitution bör Substitutionscentrum ges en mera aktiv roll i substitutionsarbetet.
- **Resurser bör avsättas för forskning och innovation** till t.ex. KEMI eller Substitutionscentrum för att utreda vilka bättre alternativa flamskyddsmedel som har potential att ersätta oönskade flamskyddsmedel. Medel bör även avsättas för efterlevandekontroll.
- **Det är viktigt att avvakta att skatten utökas till nya produkter** och produktområden tills det kan påvisas att den befintliga skatten fungerar som ett styrmedel för förbättring av hälsa och miljö. I annat fall är skatten huvudsakligen att betrakta som en fiskal intäkt utan ambition att förbättra miljön, vilket branscherna anser är ett olämpligt sätt att driva förändring på.
- Regeringen har i sin budgetproposition för 2022 föreslagit att det vid beräkning av skatten på elektronik, utöver den årliga **uppräknigen** med hänsyn till KPI, dessutom bör **adderas ett tillägg med två procentenheter, något vi inte kan stödja.**

